

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autorka práce: Karolína Vařeková

Název práce: Explanace profesních a edukačních představ žáků jedné deváté třídy

Vedoucí práce: Ing. Mgr. Jiří Remr, Ph.D., MBA

Oponent: Mgr. Ivan Petrušek

Navržené hodnocení: výborně-velmi dobře

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce je jasně formulován. Autorka si klade za cíl prozkoumat, jakou úlohu sehrávají vykonávané povolání a dosažené vzdělání při chápaní sociálních nerovností mezi žáky deváté třídy. Závěry práce (přehledné shrnuté v kapitole 4.5) formulují jednoznačnou odpověď na výzkumné otázky. Vzhledem k tématu a povaze typu závěrečné práce je text vhodně strukturován.

2. Opírá se autorka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka uvádí v seznamu literatury 51 různých zdrojů. Z toho 17 zdrojů jsou texty publikované v anglickém jazyce. Autorka se opírá o dostatek relevantní literatury, se kterou dokáže v naprosté většině případů obratně zacházet. Slabším místem v práci s literaturou je propojení teoretické a analytické části díla. Konkrétně, autorka v teoretické části popisuje dvě odlišné koncepce třídní analýzy (dle Wrighta a Goldthorpa), na které v analytické části téměř nenavazuje a věnuje se převážně Bourdieumu a Kellerovi. Rovněž bych ocenil explicitní zasazení stěžejních zjištění analytické části do kontextu teoretické literatury.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka realizovala vlastní kvalitativní výzkum, přičemž data byla sbírána prostřednictvím hloubkových rozhovorů se žáky deváté třídy pražské základní školy. Pořízené rozhovory byly analyzovány prostřednictvím zakotvené teorie. Autorka používá otevřené kódování a neaspiruje k formulování vlastní teorie (s. 32). Popis získaných dat a použitá metoda analýzy jsou dostatečně podrobné. Celkově hodnotím provedení analytické části bakalářské práce jako zdařilé.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěla?

Autorka postupuje v textu systematicky podle stanovených cílů. Argumentace je logická a vychází ze získaných rozhovorů a prostudované teoretické literatury. Autorka až na výjimky neuvádí nepodložená tvrzení a své závěry opírá o úryvky ze získaných rozhovorů.

5. Jsou v práci autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?
Jednotlivá zjištění autorky jsou většinou dostatečně jasně odlišeny od tvrzení a zjištění převzatých.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazový aparát ve většině textu odpovídá typu závěrečné práce. Jako problematické hodnotím citování některých autorů (např. Mike Savage nebo Pierre Bourdieu), ke kterému pravděpodobně dochází citováním ze sekundárních zdrojů. Konkrétně není jasné, jestli v seznamu použitých zdrojů chybí odkaz na publikaci autora anebo se jedná o parafrázování převzaté ze sekundární literatury nebo interpretace těchto autorů (např. Savage s. 18, 19; Bourdieu s. 13, 14, 15). Na některých místech příslušný odkaz v textu zcela chybí (např. Richard Jenkins na s. 10).

Robert Putnam je na jednom místě citován jako Putman (s. 15).

Tištěná verze bakalářské práce se částečně liší od elektronické verze. Tištěné verzi významným způsobem škodí nerozdělování slov mezeríkem. V textu se tento problém vyskytuje nesčetně krát, přičemž na některých místech dochází i ke spojení víc než dvou slov (např. na s. 33 „výzkum Young people's aspirations foreducation“, na s. 41 „terminologie výtahupopsaného“, nebo na s. 39 „pracovníhošacenína“). Před archivováním závěrečné práce v knihovně bych doporučil její opětovné vytištění, které by bylo totožné s digitální verzí (ve které se uvedené chyby nevyskytují).

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Autorka v textu někdy používá nekonzistentní terminologii (např. o žácích deváté třídy na některých místech píše jako o studentech). Dále nerozumím, proč při popisu používané stratifikace společnosti používá pro jednotlivé sestupně řazené třídy tyto termíny: „nejvyšší úroveň“, „střední segment“ a „dolní vrstva“.

I když je práce celkově velmi dobře strukturována, tak některé dlouhé odseky textu (tzn. odseky přes jednu stránku) bývají informačně příliš heterogenní a pro lepší orientaci v textu mohly být rozděleny do většího počtu homogennějších odseků.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Čím si autorka vysvětluje důraz připisovaný individuálnímu snažení ve srovnání s vrozenými schopnostmi? Domnívají se žáci, že individuální snaha dokáže vykompenzovat sociální nerovnosti způsobené odlišnostmi ve vrozených schopnostech a sociálním původu?

Lze ve výpovědích žáků u sociálních kontaktů vysledovat implicitní rozlišování mezi tzv. silnými a slabými vazbami (strong and weak ties)?

Celkové hodnocení práce:

Autorka prokázala schopnost samostatné výzkumné práce a vytvořila kvalitní text bakalářské práce (nedostatky jsou zejména formálního charakteru). Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením **výborně-velmi dobře**.

Datum: 4. 6. 2017

Podpis: